



Skelbiamas 2025 m. Istorijos Kengūros
projekto Lyderių turas!

Sveikiname Lyderių turo dalyvius, 2025 m. Istorijos Kengūros projekte surinkusius nuo 194 iki 200 taškų ir laimėjusius Auksinės Kengūros diplomą. **Pasirinkite užduotį ar sukurkite 40 Istorijos Kengūros užduočių. Nepanorusiems atlikti savarankiško darbo ar sukurti Istorijos Kengūros užduočių, kviečiame atlikti mūsų parengtas užduotis pagal savo lygį.**

Atliktą darbą išsiųskite iki 2026 m. sausio 5 d. (imtinai) Lietuvos paštu, adresu:

Istorijos Kengūra-2025, J.Basanavičiaus g. 12, Vilnius, 03224

arba elektroniniu paštu pastas@vkif.lt.

Laimėjimus ir apdovanojimus numatyta skelbti 2026 m. vasario mėnesį.

2025 m. Istorijos Kengūros Lyderių turo
informacinė kortelė
(būtina pateikiamo darbo dalis)

1. Mokyklos pavadinimas, adresas, telefono numeris, el. paštas	
2. Dalyvio vardas ir pavardė, tel. nr., el. paštas	
3. Klasė, amžius	
4. Pasirinkta tema	
5. Dalyvio surinktų taškų kiekis	
6. Mokytojo (darbo vadovo) vardas ir pavardė, telefono numeris, el. paštas	

**Istorijos Kengūra**
Lyderių turas 2025

Istorija persmelktas kiekvienas mus supantis daiktas, gyvenvietė, praėjusius įvykius mena ir šalia gyvenantys žmonės. Reikia tik norėti ir mokėti praeitį menančius asmenis ir daiktus prakalbinti ir kurti savo istorinį pasakojimą. Nuo šių metų Istorijos Kengūros Lyderių turo dalyviai galės prisidėti restauruodami praėjusius laikus ir pildydami Tautos istorinės atminties fondo rinkinius.

Tyrimo temų gali būti įvairių ir jų pasirinkimas priklauso nuo Jūsų, kaip tyrėjų, fantazijos. Svarbiausia yra nenurašyti jau esančios informacijos knygoje ar interneto laikmenose, bet papasakoti naujai, galbūt iš pirmo žvilgsnio nereikšmingus dalykus. Tautos istorinės atminties fondo rinkinius galėtų sudaryti pasakojimai apie „mažus“ žmones, „nepastebimus“ istorijos relikтус, nes pasakodami apie tai prisidėsime prie tautos istorijos įprasminimo. Tikimės, kad tiriamasis darbas galbūt paskatins Jus tapti profesionaliais istorikais.

Jūsų parengti ir geriausiai įvertinti darbai bus publikuojami **VKIF tinklapyje Tautos istorinės atminties fondo rinkiniuose**.

Jums teks pažinti savo artimą aplinką, aprašyti šalia gyvenančių žmonių gyvenimą, pasiekimus ir nuopelnus nebūtinai valstybei, bet gal bendruomenei ar šeimos nariams. Galbūt sugalvosite papasakoti savo gyvenvietės, mokyklos ar muziejaus istoriją, o gal pasidalinsite pasakojimais apie namuose saugomus daiktus. Tyrimo objektu galite pasirinkti vienos dienos įvykius, patirtus skirtingose Lietuvos vietose ir išgyventus skirtingų žmonių. Vyresnieji galės imtis istorinės esė rašymo, remdamiesi istorikų darbais ir istoriniais šaltiniais. O gal pavyks įsigilinti į pandemijos laikotarpio įvykius.

Pirmoji užduotis. Savarankiškas tyrimas.**1. Sugalvokite tyrimo temą ir suformuokite antraštinį lapą.**

Šiame lape turi būti nurodytas autoriaus vardas, pavardė, mokyklos pavadinimas, klasė ir amžius, darbo pavadinimas, darbo vadovo vardas, pavardė ir data. Antraštinis lapas nenumerojamas.

2. Parenkite įvadinį lapą.

Darbo tikslas, uždaviniai, temos pasirinkimo priežastys.

3. Atskleiskite tyrimo temą.**4. Pateikite išvadas ar apibendrinimus.**

Temos pristatymas gali būti įvairus: įprastas referatas, skaidrės, fotografijų albumas, vaizdo reportažas, knygelė, komiksas, kiti originalūs būdai. Būtina savo istorinį pasakojimą iliustruoti vaizdine medžiaga.

Atminkite, kad svarbiausia ne daug parašyti, bet patraukliai ir išsamiai atskleisti pasirinktą temą.

Antroji užduotis. Keturiasdešimt Istorijos Kengūros užduočių

Sugalvokite ir pateikite 40 istorijos užduočių (klausimų). Kiekviena užduotis turi būti su 5 pasirenkamais atsakymais, iš kurių vienas teisingas. Šios užduotys turi atitikti Jūsų anksčiau atliktų Istorijos Kengūros užduočių struktūrą. Dalyvaudami šiame kūrybos procese pasistenkite pateikti originalių užduočių.

Užduotis kurti rekomenduojame 7-12 klasių mokiniams.



I lygis

Atlieka dabartiniai trečiokai ir ketvirtokai

LDK didžiojo kunigaikščio pasas

Tikslas: Pasirinkti vieną LDK didįjį kunigaikštį, surinkti apie jį informaciją ir įdomiai pateikti sukurtame LDK kunigaikščio pase.

Reikalavimai ir rekomendacijos:

1. Savarankiškai susirasti knygoje, žinyuose, internete esančiose laikmenose informaciją apie pasirinktą LDK didįjį kunigaikštį.
2. Išrinkti ir pateikti informaciją, kada ir kur didysis kunigaikštis gimė ir gyveno, kas buvo jo tėvai, kuo didysis kunigaikštis užsiėmė jaunystėje, ką mokėjo (pvz.: užsienio kalbas, skaityti, rašyti, žaisti šachmatais, muzikuoti, šokti, kautis ir t.t.), kur mėgo lankytis, kaip tam buvo ruošiamas valdyti šalį.
3. Pristatyti su kuo ir kada sukūrė šeimą, kas buvo jo išrinktoji (išrinktosios), kiek palikuonių susilaukė, kaip juos auklėjo, kokie tarpusavio santykiai buvo šeimoje.
4. Kada kunigaikštis valdė LDK, kuo buvo ypatingas jo valdymas ir kokius svarbius darbus nuveikė, iki kada minėtas asmuo viešpatavo.
5. Pateiktą informaciją apipavidalinti dailininkų ar paties moksleivio sukurtomis iliustracijomis.
6. Pateikti naudotos literatūros sąrašą.

Mūsų šeimos relikvijos

Tikslas: surasti namuose esančias relikvijas, surinkti informaciją apie jas ir įdomiai pateikti.

Reikalavimai ir rekomendacijos:

1. Pasidomėti, kas tai yra relikvija, kada ir kokie daiktai jomis tampa.
2. Surasti tarp šeimos daiktų ankstesnių kartų naudotus tris daiktus-relikvijas.
3. Surinkti informaciją apie pasirinktas relikvijas:
 - a) apibūdinti, kokie tai yra daiktai;
 - b) iš kur ir kaip tie daiktai pateko į jūsų namus;
 - c) kas tais daiktais naudojosi ar kam tie daiktai buvo skirti;
 - d) kaip tos relikvijos atrodo, kada ir kur galėjo būti pagamintos;
 - e) kodėl šie daiktai yra tokie svarbūs, kad saugomi ir branginami iki šiol;
 - f) koks jūsų paties požiūris į šiuos daiktus ir t.t.;
 - g) pateikti fotografijų ir/ar piešinių tyrimo tekstui.
4. Apibendrinti darbą ir pateikti išvadas.

II lygis

Atlieka dabartiniai penktokai ir šeštokai

Garsios XIX-XX a. gyvenusios Lietuvos moterys, kuriomis mes didžiuojamės

Tikslas: pažinti garsias Lietuvos moteris ir surinkus informaciją apie jų gyvenimą ir veiklą įdomiai pristatyti.

Reikalavimai ir rekomendacijos:

1. Pasirinkti šešias garsias asmenybes, gyvenusias Lietuvoje XIX-XX a., kurių biografijas ir veiklą tyrėjas(-a) pristatys.
2. Išsiaiškinti už kokius nuopelnus, darbus moterį galime vadinti garsia ar sektina asmenybe.
3. Paaikškinti, kodėl pasirinkote būtent šias asmenybes, kodėl jas galime vadinti garsiomis.
4. Nusakyti pasirinktų asmenybių veiklos ar darbų reikšmę visuomenei.
5. Pateikti iliustracijas, susijusias su minėtomis moterimis ar jų veikla.
6. Pateikti savo tyrimo išvadas ir samprotavimus, ar žymių asmenų veiklos pažinimas gali tapti pavyzdžiu jaunam žmogui ir kodėl taip manote.
7. Pateikti informaciją, su kuo ir kada sukūrė šeimą, kas buvo jo išrinktoji (-ios), kiek palikuonių susilaukė, kaip juos auklėjo, kokie tarpusavio santykiai buvo šeimoje;



8. Pateiktą informaciją apipavidalinti dailininkų ar paties moksleivio(-ės) sukurtomis iliustracijomis;
9. Pateikti naudotos literatūros sąrašą.

Mūsų miesto muziejaus pristatymas

Tikslas: pasidomėti savo miesto muziejaus veikla ir jame saugomais eksponatais. Surinktą informaciją įdomiai pristatyti.

Reikalavimai ir rekomendacijos:

1. Apsilankykite muziejuje.
2. Surinkite informaciją apie muziejų ir jame saugomus rinkinius. Informacijos ieškokite knygose ir internetinėse laikmenose:
 - a) apie muziejaus įsteigimą ir muziejaus sumanytoją/steigėją;
 - b) apie saugomus eksponatus, kaip jie pateko į muziejų, kuo jie svarbūs ir įdomūs;
 - c) koks eksponatas(-ai) šios temos tyrėjui įdomiausias(-si) ir gražiausias(-si); savo pasirinkimą argumentuokite;
 - d) apie muziejaus, kaip kultūros židinio veiklą.
3. Pasamprotaukite, kodėl verta šiame muziejuje apsilankyti.
4. Rekomenduokite, ką ir kaip muziejuje tobulintumėte.
5. Iliustruokite surinktą informaciją piešiniais ar nuotraukomis.

III lygis

Atlieka dabartiniai septintokai ir aštuntokai

UNESCO veikla ir Lietuvoje UNESCO pasaulio paveldo sąrašė saugomi istoriniai objektai

Tikslas: išsiaiškinti apie UNESCO veiklos tikslus ir Lietuvoje UNESCO saugomus istorinius objektus.

Reikalavimai ir rekomendacijos:

1. Išsiaiškinti UNESCO veiklos tikslus. Kada ir kodėl pradėtas sudarinėti UNESCO pasaulio paveldo sąrašas?
2. Kokius kriterijus turi atitikti objektai, kad būtų įtraukti į UNESCO pasaulio paveldo sąrašą?
3. Kaip, kas ir kada įtraukė Lietuvos istorijos paminklus į UNESCO pasaulio paveldo sąrašą?
4. Kokie tai saugomi Lietuvos istorijos objektai, kuo jie unikalūs?
5. Paruošti apklausos anketą, ką bendraamžiai ir tėveliai žino apie Lietuvoje esančius UNESCO istorinius objektus.
6. Nurodyti, kokius objektus ir kodėl tyrėjas norėtų matyti UNESCO pasaulio paveldo sąrašė.
7. Surinktą informaciją iliustruoti piešiniais ir/ar nuotraukomis.
8. Pateikti išvadas ar tyrimo apibendrinimus.

Lietuvos gotikos stiliaus statinių paslaptys

Tikslas: pasirinkti ir pristatyti Lietuvoje esančius gotikos statinius.

Reikalavimai ir rekomendacijos:

1. Surinkti informaciją ir pasirinkti aštuonis gotikinius pastatus esančius Lietuvoje, kurių praeitimi domėsitės;
2. Pristatyti, kas būdinga gotikos meno stiliui.
3. Kokie skirtumai/panašumai gotikos meno stiliaus pastatuose pastebimi Vakarų Europos šalyse, lyginant su Lietuva?
4. Paaiškinti, kodėl būtent šiuos aštuonis pastatus pasirinkote, kuo jie yra išskirtiniai ir unikalūs.
5. Pateikti, jei yra žinoma, apie šiuos pastatus legendas.
6. Pateikti tekstui iliustracijas (piešinius, nuotraukas).
7. Sudaryti pasirinktų gotikos meno stiliaus statinių radaviečių žemėlapi.
8. Pateikti apibendrinimus ar darbo išvadas.
9. Pateikti naudotos literatūros sąrašą.

Keturiasdešimt Istorijos Kengūros užduočių

Sugalvokite ir pateikite 40 istorijos užduočių (klausimų). Kiekviena užduotis turi būti su 5 pasirenkamais atsakymais, iš kurių vienas teisingas. Šios užduotys turi atitikti Jūsų anksčiau atliktų Istorijos Kengūros užduočių struktūrą. Dalyvaudami šiame kūrybos procese pasistenkite pateikti originalių užduočių.

IV lygis

Atlieka dabartiniai devintokai ir dešimtokai (gimnazijų I ir II klasės)

**Komiksai- naujas Lietuvos istorijos pasakojimo būdas**

Tikslas: įrodyti, kad komiksų pagalba šių laikų žmogui galima patraukliai atskleisti Lietuvos praeitį.

Reikalavimai ir rekomendacijos:

1. Atskleisti, kas tai yra komiksas, kada ir kur jis išpopuliarėjo.
2. Išsiaiškinti, nuo kada ir kokie komiksai apie Lietuvos praeitį yra kuriami ir pristatomi visuomenei.
3. Apžvelgti istorine tematika komiksus periodikoje ir kaip atskirus leidinius-knygas.
4. Išsiaiškinti, kokia populiariausia komiksų tematika.
5. Pasidomėti, kokie autoriai ir dėl kokių priežasčių pasirinko tokį informacijos sklaidos būdą.
6. Parengti apklausos anketą ir atlikti apklausą apie istorinių komiksų populiarumą, pateikti išvadas.
7. Argumentuotai įrodyti, kad komiksai patrauklus istorijos populiarinimo būdas.
8. Apsvarstyti, kokius komiksų kūrimo įrankius mokiniai gali naudoti, kurdami savo istorijos pasakojimus.
9. Surinktą medžiagą iliustruoti nuotraukomis, piešiniais.
10. Apibendrinti surinktą medžiagą ir pateikti išvadas.
11. Pateikti naudotos literatūros ir/ar šaltinių sąrašą.

Čarlio Čaplino nebylusis filmas-tylusis istorijos pasakotojas

Tikslas: peržiūrėti Č. Čaplino filmus ir atskleisti, kokias istorijas ir kodėl per humorą perpasakoja režisierius.

Reikalavimai ir rekomendacijos:

1. Pasidomėti nebylaus kino industrija ir Č. Čaplino, komedijinio žanro režisieriumi ir aktoriumi.
2. Peržiūrėti kelis Č. Čaplino sukurtus filmus ir pateikti savo nuomonę apie istorinio laikmečio pojūtį juose.
3. Kokie istoriniai procesai pajuokiami Č. Čaplino kūryboje?
4. Kokios istorinės realijos skatino išjuokti to meto laikmetį?
5. Pasvarstyti, ar Č. Čaplino personažai sarkastiškai ir ironiškai perteikė to meto realijas.
6. Pasvarstyti, kodėl Č. Čaplinas rinkosi savo kūrybai politinę tematiką.
7. Ko jis siekė savo kūryba: norėjo išjuokti visuomenės ydas ar tik pralinksminėti visuomenę?
8. Pasvarstyti, ar Č. Čaplino biografija darė įtaką filmų tematikos pasirinkimui.
9. Pateikti iliustracijas.
10. Pateikti išvadas.
11. Nurodyti šaltinių sąrašą.

V lygis

Atlieka vienuoliktokai ir dvyliktokai (gimnazijų III ir IV klasės)

Tremtis ir emigracija. Aspektai ir vertinimai

Tikslas: išsiaiškinti tremties ir emigracijos aspektus ir vertinimus

Rekomendacijos ir reikalavimai:

1. Išsiaiškinti tremties ir emigracijos sąvokų skirtumus ir panašumus.
2. Nurodyti kokios šių procesų priežastys, eiga ir pasekmės.
3. Palyginti trėmimus, jų skirtumus ir mastą carinės Rusijos ir SSRS laikotarpiu.
4. Palyginti emigraciją, jos skirtumus ir mastą XIX a. pab. ir XX a. pab.
5. Sudaryti statistines lenteles ar diagramas, iliustruojančias pateikiamą informaciją.
6. Pateikti savo rato žmonių socialinės apklausos rezultatus, kaip vertina trėmimus ir emigraciją, ar norėtų patys išvykti ir kokios tokio pasirinkimo priežastys.
7. Pateikti galimus būdus, kaip galima mažinti emigraciją arba argumentuotai paaiškinti, kodėl nereikia kontroliuoti šio proceso.
8. Pamąstyti, kuo skiriasi ar sutampa tremtinio ir emigranto išgyvenimai palikus gimtinę ir kokios galimybės vėliau į ją sugrįžti. Rekomenduojama remtis tremtinių ir emigrantų prisiminimais.
9. Nurodyti naudotų šaltinių ir literatūros sąrašą.

Knygos istorine tematika pristatymas

Tikslas: perskaityti kelias istorine tematika knygas ir labiausiai patikusią pristatyti.

Reikalavimai ir rekomendacijos:

1. Pasirinkti ir perskaityti istorine tematika knygas. Pasirinkus vieną, labiausiai patikusią, pristatyti.
2. Nurodyti, patikusios istorinės knygos autorių, pavadinimą, knygos žanrą (mokslinė, mokslo



populiarinimo, istorinis romanas) ir kokį istorijos laikotarpį bei temą knygoje pristato.

3. Kodėl ši knyga pasirodė esanti įdomi ir verta tyrėjo (-os) dėmesio, kodėl būtent ją rekomenduotų perskaityti kitiems?

Linkime sėkmės!